

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף לה.

מה סברת התנאים דלהלן בדינים אלו?

מהיכן יודעים שמצות עשה שהז"ג נשים פטורות	האם שני כתובים הבאים כאחד מלמדים	האם תפילין מצות עשה שהזמן גרמא	
מהיקש לתפילין ¹	מלמדים	הזמן גרמא	למ"ד ב' כתובים מלמדים
מבנין אב מראה ²	אין מלמדים	אין הזמן גרמא	לר' מאיר
מבנין אב מראה ³	מלמדים	אין הזמן גרמא	לר' יהודה

מהיכן למדנו שהשואה הכתוב אשה לאיש לדינים דלהלן, ומדוע צריך כל לימוד ולימוד?

למה צריך ללימוד	לאיזה ענין לומדים	מה הפסוק	
דמדינים א"א ללמוד משום דחיותא הוא ⁴	לכל עונשים שבתורה	"איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם"	לתנא דבי ר' ישמעאל
דמעונשים א"א ללמוד משום שהם כפרה לה	לכל דינים שבתורה	"אשר תשים לפניהם" - משמע כולם בכלל	לתנא דבי רבי אליעזר
ומהנ"ל א"א ללמוד לכופר לאשה ⁵	לכל מיתות שבתורה	"והמית איש או אשה"	לתנא דבי חזקיה

¹ וכמו שאמר רבא בשם רבא בר יעקב (שבא מפפונא), דמדכתיב (שמות יג: ט) "והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך" - למדנו שהוקשה כל התורה כולה לתפילין, מה תפילין מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות אף כל מ"ע שהז"ג נשים פטורות.

² מבנין אב ממצוה עשה דראה דנשים פטורות שהוי מ"ע שהז"ג אף כל מ"ע שהז"ג נשים פטורות. ואין להקשות שנלמד ממצוה והקהל שהם מ"ע שהז"ג ומ"מ נשים חייבות, דשאני מצוה והקהל דהוי ב' כתובים הבאים כאחד.

³ אלא שהקשתה הגמ' על זה דהרי ס"ל דב' כתובים הבאים כאחד מלמדים, וא"כ נלמד ממצוה והקהל להיפך - שנשים חייבות, ותירצה שבאמת יש ג' כתובים שמצאנו בהם שנשים חייבות במ"ע שהז"ג, והם מצוה שמחה והקהל, וכשיש ג' כתובים גם ר' יהודה מודה שאין מלמדים. וכתבו התוס' (בד"ה משום דהוי), שלאביי דאמר לעיל (דף לד:): ש"אשה בעלה משמחה" - וא"כ אשה אינה בכלל מצות שמחה (אלא רק יש מצוה על בעלה לשמחה) ואין לך ג' כתובים. ותירצו, דהג' כתובים אליבא דאביי הם מצוה הקהל וקידוש היום, שאשה חייבת בהן מה"ת אף שהם מ"ע שהז"ג, ולכן לא לומדים מהם.

⁴ פ"י, אם היה רק כתוב הפסוק ד"ואלה המשפטים" וגוי, לא הייתי יכול ללמוד שהיא שוה לכל העונשים, דהייתי אומר דדוקא לענין דינים שהם החיות שלה השוה, דא"כ הכל גוזלים אותה ואין לה דין, וכן היא גוזלת אחרים ואין עליה דין.

⁵ ומשום שאשה אינה חייבת בכל המצות כמו האיש, והו"א שרק איש שהוא בר מצות יש עליו חיוב כופר, אבל לא על אשה. וגם אם היינו משמיעים רק את הדין גבי כופר, הייתי אומר שדוקא משום שיש כאן איבוד נשמה שנגח אותה שור, לכן משלם גם על אשה כופר כמו באיש, אבל לענין עונשים ודינים הו"א דאינה שוה לאיש, ולכן צריך את כל הלימודים.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף לה:

מצוות לא תעשה דלהלן, מה דין נשים בהם?

לא לקרוח ¹ למת	בל תקיף ובל תשחית ובל תטמא למתים בכהנת	
חייבות	פטורות	לתנא דמתניתין
פטורות	פטורות	לאיסי

לאיסי מה דין נשים באיסורים דלהלן, ומנין?

ומנין?	מה הדין?	
"בָּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם" ² ולא בנות	פטורות	קרחה
"כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה לֵה' אֱלֹהֵיךָ" ³ - כולל נשים ⁴	חייבות	גדידה ושריטה ³

¹ פי', שאסור לתלוש משער הראש עד שנראה באותו מקום קרחת, לאות צער על מיתת המת.

² פי', כתיב באיסור קרחה (דברים יד: א) "בָּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם לא תתגדדוּ וְלֹא תְשִׁימוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֵת", וכיון שמוזכר "בנים" יש למעט דוקא בנים ולא בנות.

³ גדידה ושריטה, הם לעשות פצעים בעור להוריד דם - לאות צער על מיתת המת, וגדידה היא ביד ושריטה היא בכלי.

⁴ פי', בפסוק הבא (שם: ב) כתיב "כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה לֵה' אֱלֹהֵיךָ" וגם נשים הם בכלל עם, והרי גדידה אמורה לאיסור. ועל כרחך שהפסוק לעיל דדרשינן "בנים ולא בנות" מיירי בקרחה. וקשה הגמ' "מה ראית לרבות את הגדידה ולהוציא את הקרחה". ומתרצת, שמרבה אני את הגדידה - שישנה במקום השער ושלא במקום שער, ומוציא אני את הקרחה - שאינה אלא במקום שער. ומקשה הגמ' דנימא שהמיעוט "בנים ולא בנות" הוא בין לקרחה בין לגדידה, וכי כתב "כי עם קדוש אתה לה' אלהיך" לרבות נשים - בשריטה הוא דכתיב. ומתרצת: "קסבר איסי שריטה וגדידה אחת היא". ואם הם אסורות בשריטה על כרחך שהם אסורות גם בגדידה. ואביי ורבא לקמן (דף לו.) ביארו את טעמו של איסי באופן אחר.